

अतिवृष्टीमुळे आलेल्या पुरामध्ये नाल्यांलगत
वसलेल्या झोपडपट्टीवासीयांच्या संरक्षणार्थ
संरक्षक भिंतीचे बांधकाम करण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन
गृहनिर्माण विभाग

शासन शुध्दीपत्रक क्रमांक- संकीर्ण - २०२३/प्र.क्र.८२/झोपनि-२,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.
दिनांक : २० नोव्हेंबर, २०२३.

- संदर्भ :-** १) गृहनिर्माण विभाग, शासन निर्णय क्रमांक पुनर्व-२०१०/प्र.क्र.१६२ (अ)/झोपनि-२,
दि. ४ मार्च, २०१५
२) गृहनिर्माण विभाग, शासन निर्णय क्रमांक संकीर्ण-२०२३/प्र.क्र.८२/झोपनि-२,
दि. १० जूलै, २०२३
३) मुंबई झोपडपट्टी सुधार मंडळाचे दि. ४ ऑक्टोबर, २०२३ रोजीचे पत्र.

प्रस्तावना :-

या विभागाच्या उपरोक्त संदर्भ क्रमांक १ येथील दिनांक ४ मार्च, २०१५ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये बृहन्मुंबईतील डोंगर उतारावरील/धोकादायक दरडीखाली राहणाऱ्या झोपडपट्टीवासीयांच्या संरक्षणार्थ संरक्षक भिंती बांधण्याबाबत मार्गदर्शक सूचना देण्यात आलेल्या आहेत. त्यानुसार केवळ ९ मीटर उंचीपर्यंतच्या संरक्षण भिंती बांधण्याचे काम मुंबई झोपडपट्टी सुधार मंडळाकडून कार्यन्वयन यंत्रणा म्हणून करण्यात येते व त्यासाठी नियोजन विभागामार्फत परस्पर सुधार मंडळास निधी उपलब्ध करून दिला जातो. तसेच ९ मीटरपेक्षा जास्त उंचीच्या संरक्षण भिंती बांधण्याचे काम सार्वजनिक बांधकाम विभाग किंवा अन्य सुयोग्य यंत्रणेकडून करून घेण्यात येते. सदर शासन निर्णयातील मार्गदर्शक सूचना क्रमांक ३ पुढीलप्रमाणे आहे.

सूचना क्रमांक ३) ९ मीटर उंचीपर्यंतची उपरोक्त संरक्षक भिंतीची कामे डोंगर उतारावरील झोपडपट्ट्यांमध्ये संभाव्य जिवित व वित्तहानी टाळण्याच्या दृष्टीने घोषित/अघोषित, अधिकृत वा अनधिकृत झोपडपट्टी असा फरक विचारात न घेता करण्यात यावीत.

२. बृहन्मुंबईमध्ये डोंगर उतारावर व उंच टेकड्यांवर झोपडपट्ट्या वसलेल्या आहेत. डोंगरांची होणारी झीज व दरडी कोसळण्यापासून झोपडपट्ट्यांमध्ये मोठ्या प्रमाणात जिवित/वित्त हानीच्या दुर्दैवी घटना घडतात. तथापि, या विभागाच्या दि. ४ मार्च, २०१५ रोजीच्या शासन निर्णयामध्ये खाजगी जागांवर संरक्षण भिंत बांधण्याबाबत उल्लेख करण्यात आलेला नाही. यास्तव या विभागाच्या दि. ४ मार्च, २०१५ रोजीच्या शासन निर्णयामध्ये सुधारणा करून त्यामधील सूचना क्रमांक ३ मध्ये उक्त बाबींचा समावेश करण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. त्यानुसार या विभागाच्या दि. ४ मार्च, २०१५ रोजीच्या शासन निर्णयामध्ये सुधारणा करून त्यामधील सूचना क्र. ३ मध्ये पुढीलप्रमाणे सुधारणा करण्याचा शासनाने निर्णय घेतला आहे.

शासन शुध्दीपत्रक :-

या विभागाच्या शासन निर्णय क्रमांक पुनर्व-२०१०/प्र.क्र.१६२ (अ)/झोपनि-२, दि. ४ मार्च, २०१५ मधील मार्गदर्शक सूचना क्र. ३ ऐवजी खालीलप्रमाणे सूचना क्र. ३ असे वाचावी.

“३) ९ मीटर उंचीपर्यंतची उपरोक्त संरक्षक भिंतीची कामे डोंगर उतारावरील झोपडपट्ट्यांमध्ये संभाव्य जिवित व वित्तहानी टाळण्याच्या दृष्टीने घोषित/अघोषित वा अधिकृत/अनधिकृत, शासकीय/खाजगी जागेवरील झोपडपट्टी असा फरक विचारात न घेता करण्यात यावीत.”

सदर शासन शुध्दीपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०२३११२०१२०३१०५३०९ असा आहे. हे शुध्दीपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(प्रवीण तळेकर)
कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन.

प्रति :-

- १) मा. मंत्री (गृहनिर्माण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- २) प्रधान महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र-१, मुंबई.
- ३) अपर मुख्य सचिव, गृहनिर्माण यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ४) अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग यांचे स्वीय सहायक मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ५) अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग यांचे स्वीय सहायक मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ६) उपाध्यक्ष व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण, मुंबई.
- ७) जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर व मुंबई उपनगर
- ८) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण, मुंबई.
- ९) मुख्य अधिकारी, मुंबई झोपडपट्टी सुधार मंडळ, मुंबई.
- १०) निवडनस्ती-(झोपनि-२).